

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DE INSTEMMING MET HET
SAMENWERKINGSAKKOORD VAN 31 JANUARI 2019 TUSSEN DE VLAAMSE
GEMEENSCHAP, DE FRANSE GEMEENSCHAP EN DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE MET BETREKKING TOT KINDEROPVANG IN BRUSSEL**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

De materie van de kinderopvang behoort tot het gezinsbeleid, behorend tot het beleid inzake bijstand aan personen, bedoeld in artikel 5, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, en behoort aldus tot de persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 128 § 1 van de Grondwet.

Op grond van artikel 128 § 2 van de Grondwet zijn de Vlaamse en de Franse Gemeenschap in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad inzake persoonsgebonden aangelegenheden bevoegd ten aanzien van de instellingen die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

Op grond van artikel 135 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 128 § 2 van de Grondwet, is de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevoegd inzake persoonsgebonden aangelegenheden die niet zijn toegewezen aan de Vlaamse of de Franse Gemeenschap, wat betekent dat ze bevoegd is om bepalingen uit te vaardigen die rechtstreeks van toepassing zijn op natuurlijke personen als dusdanig, alsmede bepalingen die van toepassing zijn op instellingen die wegens hun organisatie niet kunnen worden beschouwd uitsluitend te behoren tot hetzij de Vlaamse, hetzij de Franse Gemeenschap (de zogenaamde bicommunautaire instellingen).

Tot hiertoe bestond er inzake kinderopvang in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad enkel de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap en van de Franse Gemeenschap, zodat er tot hiertoe enkel voor de unicommunautaire instellingen een verplichting tot vergunning bestond.

Voor de bicommunautaire instellingen, alsook voor de natuurlijke personen die niet vrijwillig een vergunning hebben aangevraagd bij Kind & Gezin of L'Office de la Naissance et de l'Enfance (ONE), bestond er tot hiertoe geen vergunningsplicht, bij gebrek aan een regelgeving van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in deze zin.

Om aan deze juridische leemte te verhelpen, heeft de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie op 23 maart 2017 een ordonnantie houdende de organisatie van de opvangvoorzieningen voor kinderen goedgekeurd. Deze ordonnantie maakt het voor de bicommunautaire kinderdagverblijven verplicht een vergunning te hebben om in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad te mogen functioneren.

Elke inrichter van een opvangvoorziening die onder de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie valt, zal voorafgaand aan de inwerkingtreding van de opvangvoorziening en zolang de kinderopvang duurt, over een vergunning van het Verenigd College moeten beschikken. Wanneer er geen vergunning (meer) is, zal de instelling worden aangemaand om de vergunning van het College of van een Gemeenschap te verkrijgen, op straffe van sluiting van de opvangvoorziening.

In uitvoering van deze ordonnantie werd in overleg met de experts van Kind & Gezin en ONE een besluit opgesteld, waarin de algemene voorwaarden van de vergunning, waaronder de minimumvereisten die in de ordonnantie beschreven zijn, bepaald worden, alsook de procedures voor de toekenning, de weigering en de intrekking van de vergunning.

Uitgangspunt is dat de GGC voor haar vergunningsvoorwaarden de 'meest strenge norm' van de Vlaamse Gemeenschap of de Franse Gemeenschap overneemt. De taalregeling voorziet in een externe tweetaligheid. Dit besluit werd op 6 juli 2017 in eerste lezing goedgekeurd door het Verenigd College.

Tegelijk werd met de Vlaamse en de Franse Gemeenschap gewerkt aan een samenwerkingsakkoord, enerzijds met het oog op het uitwisselen van informatie tussen de administraties om een goede toepassing van de regelgeving te verzekeren en om te vermijden dat sommige instellingen zouden ontsnappen aan de regelgeving, en anderzijds met het oog op de gezamenlijke organisatie tussen de administraties voor wat betreft de inspecties bij de opvanglocaties zodat de GGC kan bijgestaan worden door de experts ter zake van Kind & Gezin/Zorginspectie en ONE.

Dit samenwerkingsakkoord is essentieel voor de tenuitvoerlegging van de ordonnantie en het uitvoeringsbesluit van de GGC over de crèches; de ordonnantie en het uitvoeringsbesluit zullen dan ook pas in werking treden vanaf de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord.

B. Gevolggeving adviezen

I. ADVIES STRATEGISCHE ADVIESRAAD WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN

Op 25 mei 2018 leverde de Strategische adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin haar advies met referentie SARWGG_20180525_Kinderopvang_Brussel_ADVDEF af.

De Raad drukte haar tevredenheid uit met het feit dat nu ook in Brussel elk kinderopvanginitiatief onderworpen zal zijn aan de vergunningsplicht. De rol van de diensten van de Vlaamse en Franse Gemeenschap zijn een rol van bijstand. Kind en Gezin en Zorginspectie zullen overeenkomstig het samenwerkingsakkoord beurtelings hun specifieke expertise ter beschikking stellen. Het taalgebruik zal geregeld worden overeenkomstig de regelgeving van elkeen. Aangezien transparantie onderdeel uitmaakt van de beginselen van goed bestuur, wordt deze niet uitdrukkelijk toegevoegd. We kunnen de aandacht voor het belang van een gedegen evaluatie natuurlijk enkel onderschrijven.

II. ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State leverde haar advies met als referentie 64.245/1 af op 4 oktober 2018. Overeenkomstig het advies van de Raad van State werd het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit ingewonnen.

III. ADVIES GEGEVENS BESCHERMINGSAUTORITEIT

De Gegevensbeschermingsautoriteit leverde haar advies op 19 december 2018 af met als referentie 141/2018.

In opvolging van het advies werden in een nieuwe tweede paragraaf van artikel 4 van het samenwerkingsakkoord de nodige bepalingen toegevoegd inzake de types van persoonsgegevens, de opslagperiodes van de te verwerken persoonsgegevens en de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke. De datum van inwerkingtreding werd op 1 juni 2019 bepaald, wat de nodige tijd moet laten aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie om eventuele uitvoeringsbesluiten aan te nemen.

C. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1.

Het decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2.

Bij dit decreet wordt ingestemd met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot kinderopvang in Brussel.

Met dit ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt de uitwisseling van informatie georganiseerd m.b.t. de toepassing van de vergunningsplicht voor kinderopvang van kinderen zoals omschreven in artikel 2, 2° van de ordonnantie van 23 maart 2017 houdende de organisatie van kinderopvang, alsook om de samenwerking te regelen voor het toezicht op de naleving van deze vergunningsplicht.

Het samenwerkingsakkoord beschrijft stap voor stap en op gedetailleerde manier de samenwerking van de diverse administraties bij de vaststelling van een niet-vergunde kinderopvanglocatie in het tweetalig gebied van Brussel-Hoofdstad.

De verbintenissen van de partijen in het kader van deze samenwerking worden opgesomd in het samenwerkingsakkoord:

- Toezien op een coherente toepassing van de regelgevingen, met het oog op het verzekeren van een effectieve controle en een effectieve vergunning van alle kinderopvangmilieus op het Brussels grondgebied;
- Een systeem organiseren waarbij er via elektronische weg op permanente en interactieve wijze informatie wordt uitgewisseld over de kinderopvangmilieus op het Brussels grondgebied;
- Elkaar informeren over wijzigingen in de regelgeving;
- Minstens elk kwartaal overleg hebben;
- Ad hoc overleg plegen indien nodig om de bevoegdheid te bepalen.

Het verloop van de inspecties zoals bedoeld in artikel 8 van de ordonnantie, zijnde de inspecties van de kinderopvangmilieus die onder de bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vallen, wordt beschreven in het samenwerkingsakkoord. Het principe hierbij is dat het bevoegde personeelslid van de GGC-dienst zich hierbij laat bijstaan, hetzij door een hiertoe bevoegd personeelslid van ONE, hetzij door een hiertoe bevoegd personeelslid van Zorginspectie of Kind en Gezin, en dit op alternerende wijze. Op deze manier kan de GGC genieten van de expertise van ONE en Kind en Gezin/Zorginspectie.

Artikel 3.

In dit artikel wordt de datum bepaald waarop dit instemmingsdecreet in werking treedt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN